

şının mı esas ittihaz edileceğine dair 1683 numaralı tekaüt kanununda sarahat mevcut, olmadığından keyfiyetin tefsiren halli için ayrıca mazbata tanzim ve takdim kılınmıştır.

6 — 1683 numaralı tekaüt kanununun 6 ncı maddesinin fıkrai mahsusasında (tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şarttır. İki sene almayanların tekaüt maaşları bu son maaşlara tekaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur) diye sarahaten yazılı olmasına ve Meclisi Âlinin 697 numaralı kararında son maaşa tekaddüm eden maaşın müsavî ve noksan halleri bahsedildikten sonra evvelki maaşın fazlalığı halinde yapılacak muamelenin 6 ncı maddenin tahdidî hükmü müvacehesinde tefsir değil, tadil tarikile halledilecek bir mevzu olduğu beyan edilmesine ve bu yolda henüz tadilen bir hüküm de vazedilmemiş bulunmasına binaen 697 numaralı karardan evvel Divanı muhasebatça da tatbik olunduğu üzere evvelki maaşları fazla da olsa onun üzerinde tahsis muamelesinin icrası kanunun sarahatine uygun görülmüştür.

7 — 1847 numaralı kazanç vergisi kanununun neşrinden evvel tekaüt maaşları tescil edilerek ikramiyeleri tahakkuk eylemiş ve fakat tediyeleri teahhur eylemiş olanların ikramiyelerinden kazanç vergisi kesileceğine dair kanunda bir sarahat olmadığından tevkiyat icrasına mahal görülmemiştir.

8 — 1107 numaralı kanunun 6 ncı maddesi kara gedikli zabitanın zatî harcırahlarına ait ahkâmı muhtevî olup aile harcırahı hakkında bir sarahati ihtiva etmemesine ve 1492 numaralı kanunun 9 uncu maddesi ise aile harcırahını yalnız deniz ve hava başgediklilerinden müteahhil olanlara hasır ve takyit etmiş bulunmasına mebni kara gediklilerine aile harcırahı verilebilmesi ayrıca sarahati kanuniyeye mütevakkıf bulunmuştur.

Eylül : teşrinisani 1932 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 13/VI/1933 - Sayı : 2426)

No.
769

Eylül : teşrinisani 1932 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında Divanı muhasebat encümenince ittihaz olunan aşağıdaki mukarrerat tasvip edilmiştir *(Cilt 13 - Sayfa 6 - Cilt 15 - Sayfa 414 ve Cilt 16 - Sayfa 43)*.

5 haziran 1933

EYLÜL: TEŞRİNİSANİ 1932 AYLARINA AİT MUKARRERAT

1 — Mecburî mezuniyete tâbi tutulanlar filen vazife görmekle beraber muhassasatlarını dahi tam olarak almamış oldukları ve açık maaşı alanlar hakkında tekaüt kanunundaki hüküm sarîh bulunduğu cihetle mecburî mezuniyet müddetlerinin de bu hüküm dairesinde hesap edilmesi kanuna uygun görülmüştür.

2 — Askerî erkân, ümera ve zabitanın açıkta bulunanlardan bu sıfatın merfuiyeti kendilerinin bütçe ile muayyen bir hizmete usulen tayinlerine mütevakkıf olup bu mahiyette bir hizmete memur edilmemiş olanlara filî hizmete geçmiş addile maaşlarının tam verilmesi mümkün olamaya-

çağı gibi 1452 numaralı teadül kanununun da ancak meriyetinden sonraki memuriyet ve açık maaşlarına müteallik bulunmak itibarile açıkta kalmaları bu tarihe tekaddüm edenlere işbu kanunun dairesinde maaş verilmesine cevaz görülememektedir.

Ancak müşarileyhin açıkta bulunduğu sırada bir vazife ifasına memur edilerek mesuliyet deru' le etmiş olmasına binaen açık maaşına ilâveten ayda 100 lira ücret verilmesi idarî kaza mercii olan Şûrayı devlete kararlaştırılmış ve bu kararın iadei muhakeme sebeplerinden birinin ademi mevcudiyetine binaen tadiline imkân kalmamış olmakla buna ait evrakın Divanca vizesi zarurî görülmüş ve kodroda müstahdem feriklerin vazifelerinden ayrılmalarına imkân olmaması yüzünden açıkta bulunan müşarileyhin vekâletçe bu işe memur edilmesi idarî bir zarurettten mütevellit olduğu alman izahattan anlaşılmiştir.

3 — İkamet yevmiyesi mahalli memuriyetinden başka bir mahalde vazife gorenlere verilmekte olmasına binaen memuriyetinin bulunduğu mahalde kursa iştirak edenlere 1092 numaralı kanun mucibince ikamet yevmiyesi verilmemesi hakkındaki Divan kararı musip görülmüştür.

4 — Harita mesaha gemisindeki zabıtların taamiyelerinden kazanç vergisi kesilmemesi fakat buhran ve muvazene vergilerinin kesilmesi kanunların hükümlerindeki sarahate uygun bulunmuştur.

5 — Avrupada tahsilde bulunanlara verilen paralar ve yapılan yardımlar bir hizmet mukabili olmamasına binaen iktisadî buhran ve muvazene vergilerine dair kanunların mevzuuna dahil olamayacağından bu tediyelerden iktisadî buhran ve muvazene vergilerinin kesilmemesi hakkında Divanca ittihaz edilen karar kanunlara uygun görülmüştür.

6 — Devlet hizmetinde bulunmayanlara kıyasen Hükûmet tabibine de maaşından başka kaybettiği günler tazminatı olarak para verilmesi kanunun hükümlerine uygun görülmemiştir.

7 — Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 numaralı kanunun 70 inci maddesinin 2 nei fıkrasında (Bu miktarların maaşların tevhit ve teadülüne dair olan kanundaki maaş ve emsal hâsıllarından fazlası ihtisas ücreti addolunur) denilmesine ve 1932 bütçe kanununun 500 üncü faslının birinci maddesinin unvanı (Maaş ve ihtisas ücreti) olmasına göre ihtisas mahkemelerinde istihdam edileceklerin aldıkları mebalığden eski maaşlarına tekabül eden kısmının maaş ve bakiyesinin ücret addi ve bu kısımlardan her birinin kendilerine mahsus ahkâma tâbi olması mevzuata muvafık görülmüştür.

8 — Tekâüt maaşı mukabili olarak verilen ikramiyelerin hesabında da teadül kanunile tenezüle uğrayan evvelki maaşların esas ittihazi suretile hakkı müktesebin tanınması kanunun hükümlerine uygun görülmüştür.

9 — Açık maaş almakta iken bir memuriyete tayin edilenlerin vaziyetleri tahvili memuriyet mahiyetinde olup muayyen olan müddet zarfında memuriyeti cedideleri mahalline muvasalatla işe mübaşeretleri halinde maaşlarının inkıtaa uğramaması ve yeni vazifeleri maaş memuriyeti sabıkaları maaşından fazla ise buna, işe başladıkları tarihi takip eden ay iptidasından itibaren istihkak kesbetmeleri musip görülmüştür.

10 — Mahsubu umumî kanununun ikinci ve dördüncü maddelerinin sarahatine göre firarî ve siyasî mücrim olup hududu millî dahilinde mütemekkin olmayanların dayin ve medyun vaziyetinde olsalar dahi bu kanunun hükümlerinden istifadelerine imkân görülmemiştir.

11 — 1683 numaralı tekaüt kanununun 65 inci maddesi mucibince tekaüt hakkı başladığı tarihten itibaren yapılan yaş tashihleri tekaüt maaşlarına müessir olamayacağından tashihden evvel doğum tarihine nazaran 65 yaşını 1683 numaralı kanunun neşrinden evvel ikmal etmiş bulunanların kanunun neşri tarihine kadar o zamanki ahkâmı kanuniyeye muvafık olarak sepkeden hizmetlerinin ve o tarihteki maaşlarının muteber addile tahsis muamelesinin ona göre yapılması musip görülmüştür.

12 — 1683 numaralı tekaüt kanununun 57 nei maddesile eski kanun ahkâmına tevfiakan tekaüt edilmiş olanların almakta oldukları maaş ve tahsisatı fevkalâdelerine % 10 zammedilmesi ve bunun % 5 inin 1930 ve diğer % 5 inin 1931 senesinde verilmesi kabul edilmiş olmasına göre

ikinci % 5 zammın hesabında kanunun neşri tarihinde almakta oldukları maaşın esas ittihazi ve ilk defa yapılmış olan % 5 zammın dahil edilmemesi ahkâmı kanuniyeye uygun görülmüştür.

Kânunuevvel 1932: şubat 1933 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında ittihaz olunan mukarrerata dair

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 13/VI/1933 - Sayı : 2426)

No.
770

Kânunuevvel 1932 : şubat 1933 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında Divanı muhasebat encümenince ittihaz olunan aşağıdaki mukarrerat tasvip edilmiştir (Cilt 15 - Sayfa 34, 414 ve Cilt 16 - Sayfa 43).

5 haziran 1933

KÂNUNUEVVEL 1932 : ŞUBAT 1933 AYLARINA AİT MUKARRERAT

1 — 1932 senesi muvazenei umumiye kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası her ne kadar bir vekâlet veya idarenin kadrosunda gösterilen bir memur veya müstahdem o vekâlet veya idarenin her hangi bir kısmında istihdam edilebileceğini mutlak surette ifade etmekte ise de bu hükmü tasrih ve teyit eden maddenin ikinci fıkrası bu suretle istihdam edilenlere vekâlet maaşı ve ikamet yevmiyesi verilmeyeceğini âmir bulunmasına ve vekâlet maaşı ise münhal vazifelerde istihdam edilenlere verilebileceğine göre madde mezkûre hükmünün badema her vekâlet veya idarenin kadrosu dahilindeki memurun ve müstahdemini ancak kadrosunda münhal her hangi bir vazifede istihdam edebileceği şeklinde tatbik ve imali kanunun ruhuna uygun görülmüştür.

2 — 1325 tarihli mülga askerî tekaüt kanunu mucibince efradı askeriyeye de müddeti hizmetlerine göre tekaüt hakkı verilmiş olmasına ve malûl efrat ta malûlen tekaüt edilmiş olmak itibarile mütekaidin meyanına dahil bulunmasına göre 1683 numaralı tekaüt kanununun 57 nci maddesinin sureti mutlakada askerî ve mülkî mütekaitlet hakkında vazettiği hükümden malûlen mütekaitlet efradın istifade etmeleri yolundaki tatbikatı hazıra kanuna uygun görülmüştür. Yeni tekaüt kanununun neşrinden evvel tekaüt edilmiş malûl efradın kanunun neşrinden sonra tekaüt edilmiş ve edileceklerden fazla maaş almaları suretindeki müsavatsızlığın izalesi ayrı bir kanun mevzuu telâkki edilmiştir.

3 — Memurların nakil ve tahvillerinde eski memuriyetlerinden infikâklerle yeni vazifelerine mübaşeretleri arasında maaş almaksızın kanunen muteber bir mazerete müstenit olarak geçirdikleri müddetlerin filî hizmet addedilmemesi yolunda Divanı muhasebatça ittihaz olunan karar kanuna uygun görülmüştür.

4 — Bir yetim addile müteaddit zevcelere taksim edilen maaş hissesinin, bunlardan birinin ısıkatı hakkı halinde diğer zevce maaşına ilâvesi caiz olup olamayacağı 1683 numaralı kanunun 64 üncü maddesi hükmüne nazaran tefsire muhtaç görüldüğünden ayrı bir mazbata tanzim ve takdim kılınmıştır.